

Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

U stelt deze vraag nog voor de NS haar stelt en daarom hebben wij nog niet alle opties uitgewerkt en zijn wij ook nog niet op zoek gegaan naar mogelijke andere exploitanten. Het Rijk kan de exploitatie overnemen, maar het liefst zien wij dat de regio's die taak op zich nemen, omdat dat het beste past in het beleid van het ministerie van Verkeer en Waterstaat om zo veel mogelijk vervoer te decentraliseren. In de regio's kan men de vraag naar en de aansluiting op andere modaliteiten immers het beste regelen.

Om de "verbussingsproblematiek" in het tussenjaar te voorkomen zullen wij met de NS in gesprek gaan over een tijdelijke verlenging. Ik wil namelijk voorkomen dat wij een jaar met een ander systeem werken, totdat de lijn wordt overgenomen door de RET of één van de organisaties die met Randstadrail aan de slag gaan. Of wij dat doen, hangt af van wat men ons zal vragen en de ruimte op de begroting. Dat weet u natuurlijk, want u kent het bedrag dat op de begroting is gereserveerd voor onrendabele lijnen.

Tegen de tijd dat wij met een invulling moeten komen, kunt u zien met welke oplossing wij komen. Wellicht kunt u dan nog eens creatief met mij meedenken.

De heer **Hermans** (LPF): De woorden "financiële en maatschappelijke rentabiliteit" zijn reeds gevallen. Kan de staatssecretaris aan de hand van de bezettingsgraad aangeven tot welk moment er sprake is van maatschappelijke rentabiliteit en welke kosten dergelijke lijnen met zich brengen voor andere reizigers?

Staatssecretaris **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Ik kan u die gegevens over deze twee lijnen op dit moment niet geven. Ik kan het wel voor u laten uitzoeken. De NS hebben al langere tijd aangegeven dat het geld dat wij beschikbaar stellen voor de exploitatie van onrendabele lijnen, absoluut onvoldoende is voor deze twee lijnen. Ik kan u die gegevens dus op dit moment niet geven, maar dat neemt niet weg dat wij hebben onderzocht wat het effect van alle onrendabele lijnen op het totale spoor is en wat de gevolgen zijn voor de tarieven op de drukbezette lijnen. Dat effect is aanzienlijk en wij zullen hierover dan ook zeker verder moeten spreken bij de behandeling van de nota Mobiliteit.

Uiteindelijk zullen wij namelijk de politieke discussie moeten voeren over de vraag of wij elke lijn in stand willen houden of dat wij bereid moeten zijn om naar alternatieven voor sommige lijnen te zoeken. Overigens sluit ik niet uit dat die alternatieven het vervoersaanbod in de regio kunnen verbeteren. Deze alternatieven kunnen er dus toe leiden dat er extra geld beschikbaar komt voor regionale alternatieven en er geld wordt bespaard op het totale hoofdnnet.

Mevrouw **Kant** (SP): Je ziet wat marktwerking op het spoor nu al allemaal teweegbrengt. Je zult al in een heel vroeg stadium moeten discussiëren over de vraag of een lijn wel of niet rendabel is of die wel of niet in stand moet worden gehouden. Al met al komt dat echter wel neer op een achteruitgang van de kwaliteit van het openbaar vervoer. De staatssecretaris zegt dat zij nog moet spreken met de betrokken partijen en dat zij over allerlei opties beschikt. Ik hoor echter ook graag van haar welke optie voor haar onbespreekbaar is. Dat zou mijns inziens de optie moeten zijn dat er lijnen worden gesloten, omdat die lijnen door gebieden lopen waar nu eenmaal minder mensen van de trein gebruikmaken. Voorkomen moet immers worden dat het openbaar vervoer, in dit geval de trein, erop achteruitgaat. De mensen in de desbetreffende gebieden krijgen van de staatssecretaris graag de garantie dat zij er niet op achteruit zullen gaan.

Staatssecretaris **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Op deze vraag heb ik volgens mij al minstens drie keer antwoord gegeven. Het lijkt mij onzinnig om mijn antwoord nog een keer te herhalen.

Mevrouw **Kant** (SP): Ik herhaal geen vraag. Ik vraag de staatssecretaris om de garantie dat de vervoersvoorziening van de betrokken mensen er niet op achteruit zal gaan.

Staatssecretaris **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus**: Nogmaals. Wij gaan met de regio in gesprek. In dit gesprek zal ik natuurlijk proberen om een gelijkwaardig of beter aanbod te realiseren. Ik kan u nu niet zeggen hoe je die verschillende vervoersvor-

men kunt vergelijken, maar ik ga ervan uit dat een oplossing als een verbetering zal worden ervaren als wij met een regio zo'n oplossing vinden. Dat moet ook mijn uitgangspunt zijn.

Ik heb verder al aangegeven dat naar aanleiding van de nota Mobiliteit zeker de politieke discussie moet worden gevoerd over de vraag of wij alles willen houden zoals het is of gaan werken aan andere vormen van en andere concepten voor openbaar vervoer.

Nogmaals, onze uitgangspunten zijn hetzelfde. Wij willen allemaal dat er een goed openbaar vervoer is. Soms is de trein de beste optie en soms moet je bereid zijn om andere modaliteiten te overwegen. Je moet dus niet koste wat het kost willen vasthouden aan dat ene onderdeel van het openbaar vervoer.

Vragen van het lid Snijder-Hazelhoff aan de staatssecretaris van Economische Zaken over **het stopzetten van het Langman-akkoord met Noord-Nederland**.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie heeft het beeld dat het kabinet betrouwbaar is, betrouwbaar wil overkomen en zijn afspraken wil nakomen. Wij hebben een aantal vragen in relatie tot het Langman-akkoord. In een aantal recente overleggen hadden wij steeds het gevoel dat het kabinet het volledig eens was met het Langman-akkoord. Wij waren dan ook zeer bevreemd en onaangenaam verrast toen wij vorige week in een aantal krantenartikelen lazen dat het kabinet eenzijdig het Langman-akkoord had opgezegd. Ik noem het artikel Contractbreuk kost duizenden banen in onder meer het Dagblad van het Noorden. De vraag is of het waar is dat de regering het Langman-akkoord eenzijdig heeft opgezegd en een en ander laat gelden tot 2006. Hoe moeten wij dat plaatsen in relatie tot de afspraken met de Kamer dat het tot ten minste 2010 loopt? Wat is de verhouding met de recent uitgevoerde tussenevaluatie, die Kamer en kabinet eveneens hebben besproken? Uit die evaluatie bleek dat het Langman-akkoord zijn vruchten zal afwerpen, maar dat het gestelde doel nog niet is bereikt. Een uitspraak die vorige week werd

Snijder-Hazelhoff

gedaan tijdens een bijeenkomst over het regionaal beleid, bevreedde ons voorts alleszins. De regering zou nu negen nieuwe vrienden hebben en afscheid nemen van drie oude vrienden. Ik ga er nu even van uit dat die oude vrienden de drie provincies in Noord-Nederland kunnen zijn. De VVD-fractie gaat er juist van uit dat het kabinet twaalf echte vrienden heeft waarmee het economisch de toekomst wil opbouwen.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de staatssecretaris van Economische Zaken. Ik heet haar in het bijzonder hartelijk welkom, omdat zij vandaag voor het eerst het parlement betreedt sinds haar bevalling, nu dus als moeder.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Voorzitter. Hartelijk dank. Ook hartelijk dank aan iedereen die de afgelopen weken en maanden met mij heeft meegeleefd en mij heeft gefeliciteerd. Ik ben bezig de bedankjes te schrijven; ze komen eraan. Toen ik vorige week terugkwam, was het echter gelijk heel druk, dus het duurt nog even.

Voorzitter. Mevrouw Snijder heeft mij gevraagd naar het vermeende voornemen van het kabinet om de Langman-akkoorden na 2006 te stoppen. Haar vragen zijn, zoals zij zelf al aangaf, mede gebaseerd op een aantal berichten in de noordelijke pers. Die kwamen onder meer voort uit een gesprek dat ik heb gevoerd met een commissaris van de Koningin in het Noorden vorige week maandag. Dat gesprek ging over de Gebiedsgerichte Economische Perspectieven (GEP). Ze betreffen een notitie die de Kamer nog niet heeft ontvangen, maar vóór de zomer wel zal krijgen. Dan hoop ik met haar over de inhoud ervan van gedachten te wisselen. Het is namelijk een interessante notitie en ik denk dat wij er goed over kunnen praten.

Ik ben er blij mee dat ik de gelegenheid heb om in te gaan op een aantal van de vragen van mevrouw Snijder, die ook in de pers zijn gesteld. Laat ik een aantal dingen rechtzetten. De financiële afspraken in het kader van het Kompas van het Noorden lopen tot en met 2006. Die afspraken komt het kabinet dan ook na. De nota waarop mevrouw Snijder duidt, gaat niet

over de Langman-akkoorden, maar over algemeen regionaal beleid. Ik heb erg mijn best gedaan om het Kompas van het Noorden in de afgelopen bezuinigingsrondes buiten de bezuinigingen te houden. Dat is gelukt. Tot 2006 komen wij de financiële afspraken dan ook na. De infrastructurele afspraken lopen tot 2010, onder meer vanwege het ritme van het MIT. Zoals men weet, staat in de nota Ruimte het kabinetsvoornemen om als steun voor de Zuiderzeelijn 2,73 mld te reserveren.

Ik moet eerlijk zeggen dat het Noorden er ook op andere gebieden allerminst bekaaid afkomt. Zo hebben wij zojuist besloten om scheepsbouwsteun te geven. Vanochtend kon men in Metro lezen dat de scheepswerven in het Noorden daarmee blij zijn. Het Noorden profiteert bovendien van het grotestedenbeleid. Punt van discussie is de voortzetting van het regionaal beleid na 2006. Ik vind regionaal beleid belangrijk en daarom wordt er ook een notitie voorbereid. Regionaal beleid bestaat voor mij uit twee soorten beleid. Op het moment dat de Nederlandse concurrentiekracht en het vestigingsklimaat te lijden heeft, moet je zorgen dat elke regio ± en wij hebben er zes onderkend ± in staat is om zijn kans te grijpen en de competitie met regio's buiten Nederland aan te gaan. Dat is algemeen regionaal beleid en daar wil ik graag op inzetten. Daarnaast bestaat er zoiets als achterstandenbeleid. Het Kompas van het Noorden is gericht op achterstandenbeleid voor het Noorden. Algemeen regionaal beleid gaat over heel Nederland en geldt dus ook voor het zuiden, het oosten, het westen en het midden van het land.

De vraag bij achterstandenbeleid is of de basisinfrastructuur op orde is. Dit is ingebed in het Europese kader. Zijn er voldoende wegen? Zijn er voldoende scholen? Zodat een regio in staat is om de kansen die er zijn, ook inderdaad te grijpen. In 2000 zijn er afspraken gemaakt in het kader van het Langman-akkoord tot en met 2006. Ik heb al meerdere malen in de Kamer gezegd dat wij de discussie over 2007 pas kunnen voeren als de structuurfondsen-discussie in Brussel is afgerond, als wij ver genoeg zijn met het Kompas van het Noorden om het ook voor de tweede keer te evalueren ± wij hebben nu alleen de mid-term

review gehad ± en als wij ons eigen regionaal beleid geëvalueerd hebben. Wij zijn dan in de loop van 2005 beland. Ik kan nu geen "ja" of "nee" zeggen in verband met wat er in 2007 gaat gebeuren.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Ik dank de staatssecretaris voor de uitgebreide beantwoording, maar ik ben niet tevreden. Het Langman-akkoord loopt financieel tot 2006, maar de afspraken lopen tot 2010 en verder. De afspraken gaan bovendien op sociaal-economisch gebied veel verder dan de staatssecretaris nu zegt. Ik denk dat het duidelijk moet zijn dat het kabinet niet zomaar een switch kan maken. De minister heeft ons op de laatste dag van maart het volgende gezegd over het Langman-akkoord en de toekomst: de motie-Slob kan bij dit alles dienen als een lichtend signaal voor het verdere traject; het spreekt vanzelf dat de inspanningen van dit kabinet erop gericht zijn om ook na 2006 de uitvoering van de Langman-afspraken in financiële zin mogelijk te maken.

De staatssecretaris hoeft van mij niet exact te zeggen hoe het financiële plaatje er uitziet, maar wij mogen toch van dit kabinet verwachten dat het de financiële afspraken die in het kader van Langman zijn gemaakt, niet zomaar weg laat lopen in regionaal beleid en achterstandenbeleid? Het was een akkoord. Verder zou ik graag van de staatssecretaris willen weten of zij staat op het standpunt dat dit kabinet twaalf echte vrienden heeft.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Ik zal eerst ingaan op het eerste punt. Het is niet zo dat wij op dit moment ergens voor weg lopen, maar het is gewoon te vroeg om antwoord te geven op die vraag. Dat heb ik in oktober ook aangegeven in mijn antwoord op de motie van de heer Slob. Dat wordt in de loop van 2005 duidelijk. Wij komen het Langman-akkoord en de financiële afspraken tot en met 2006 na, ondanks de forse bezuinigingen. Het gaat om infrastructuur en analyses tot 2010. Dat betekent dat wij in de loop van 2005 verder kunnen praten over de wisseling van geld met het Noorden.

Ik kom nu op de vraag: echte vrienden of niet? Ik ben van plan een regionaal economisch beleid te voeren en dit staat beschreven in de Gebiedsgerichte economische

Mevrouw Van Gennip, staatssecretaris van Economische Zaken

© M. Sablerolle ± Gouda

perspectieven, die ik hopelijk binnenkort met de Kamer kan bespreken. Ik ga er daarom van uit dat ik inderdaad twaalf vrienden heb. In die perspectieven staat voor iedere regio beschreven wat de sterktes zijn en dat wij deze sterktes samen met de regio's willen grijpen. Dat zou wat mij betreft vrienden moeten opleveren. Ook in mijn gesprek met de commissarissen van de Koningin afgelopen maandag, hebben zij bevestigd dat zij helemaal achter de sterktes van het Noorden staan zoals wij die zien voor hun toekomst.

Mevrouw **Smeets** (PvdA): Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat wij hier te maken hebben met contractbreuk. De staatssecretaris laat het hier voorkomen alsof de afspraken die destijds zijn gemaakt, lopen tot en met 2006 en dat er daarna opnieuw gekeken zou worden. De knip die toen is gemaakt, is louter en alleen praktisch omdat de structuurfondsen zouden eindigen. Daarom zou er verder gekeken worden. Dat had echter niets te maken met de afspraken die het Noorden heeft gemaakt met het toenmalige kabinet en met wat is toegezegd tot 2010.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Voor zover mijn informatie strekt, lopen de financiële afspraken tot en met 2006. Zo staat het ook in het contract dat

met het Noorden is getekend. Als er afspraken ná 2006 moeten komen, dan wordt daar in de loop van de tijd over onderhandeld. Die onderhandeling wil ik graag aangaan. Ik kan mij ook niet voorstellen dat het helemaal wordt teruggebracht tot nul, maar ik kan op dit moment geen "ja" of "nee" zeggen. Wij hebben toen afgesproken dat het afhangt van de discussie over de structuurfondsen, de discussie over ons regionaal economisch beleid en hoe wij er op dat moment voorstaan in Nederland.

De heer **Bakker** (D66): De staatssecretaris zegt dat zij afspraken nakomt die tot 2006 en voor infrastructuur tot en met 2010 zijn gemaakt. Deze afspraken zijn uit de bezuinigingen gehouden. Dat is een belangrijk punt waar ik blij mee ben. Als het gaat om de periode na 2006 en eventueel na 2010, dan lijkt het mij ondenkbaar dat wij het Noorden zouden laten lopen en dat wij zouden zeggen: zoek het zelf maar uit. Ik acht het echt nodig dat het kabinet op een goed moment een vertaling geeft aan de voornemens. Ik begrijp best dat de staatssecretaris niet tot ver over haar graf heen kan regeren, maar het is wel van belang dat het kabinet duidelijk maakt op welke manier er ten aanzien van het Noorden in de tijd tot 2006 geopereerd zal worden.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Ik heb

het net al gezegd en ik wil het graag nog een keer duidelijk maken: wij zijn in gesprek met het Noorden en wij voeren onderhandelingen met het Noorden. Er zal echter geen duidelijkheid zijn over de uitkomsten daarvan tot de structuurfondsdiscussie in Brussel is afgerond, want daarvan hangt heel veel af. Dat wordt in de loop van 2005 verwacht. Het antwoord is dus niet ja of nee, het antwoord is dat wij de uitkomst van de structuurfondsdiscussie in Brussel moeten afwachten en dan krijgt u in 2005 een duidelijk antwoord.

De heer **Slob** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik vind het heel vervelend dat de staatssecretaris aangeeft dat de Langman-afspraken tot en met 2006 lopen...

Staatssecretaris **Van Gennip**: De financiële invulling daarvan.

De heer **Slob** (ChristenUnie): ...want wij hebben met elkaar afgesproken dat het perspectief heel nadrukkelijk op 2010 gericht zou zijn. Mevrouw Smeets heeft terecht aangegeven dat de financiële invulling tot 2006 te maken had met de financiële systematiek van dat moment, maar wij zouden voor de vier jaar daarna proberen de gelden te vinden om het programma Kompas voor het Noorden uit te voeren. In dat opzicht wil ik de staatssecretaris nadrukkelijk wijzen op de motie die ik met de heren Van der Vlies en Heemskerck heb ingediend en die door een overgroot deel van de Kamer is ondersteund: wij zouden daar keihard aan werken, het Noorden niet in de steek laten en ervoor zorgen dat het Kompas voor het Noorden, waarvan uitvoering zo dringend noodzakelijk is, ook inderdaad uitgevoerd kan worden. Kan de staatssecretaris dat toezeggen?

Staatssecretaris **Van Gennip**: Ik zei het net al, ik laat niet alleen het Noorden, maar ook alle andere regio's van Nederland natuurlijk niet in de steek. Wij moeten samen met deze regio's ervoor zorgen dat de concurrentiepositie van Nederland goed wordt. Bij die regio's hoort het Noorden. In dat kader praten wij met het Noorden over de vraag hoe wij het Noorden kunnen helpen, de kansen te grijpen die het heeft en de basisinfrastructuur op orde te

Van Gennip

krijgen. Het gesprek is open, wij zijn in gesprek met het Noorden. Het Noorden stookt nu het vuurtje op. Ik denk dat dit in het komende jaar nog een paar keer zal gebeuren, maar totdat er duidelijkheid komt uit Brussel over de structuurfondsen, kan ik geen harde uitspraken en beloftes doen. Daar hangt gewoon veel van af, maar dat wij het Noorden, het Oosten en het Zuiden niet in de steek laten, lijkt mij duidelijk.

De heer **Kortenhorst** (CDA): De Langman-akkoorden en ik zeg bewust "de Langman-akkoorden" hebben hun kern in het terugbrengen van de achterstand van 43.000 werklozen in het Noorden ten opzichte van de rest van het land. Op zichzelf gaat dat heel erg goed, want men is volgens de mid-term review nu al op 13.000. Het is een harde afspraak dat er tot 2010 zo'n 43.000 banen bij moeten komen. Zeker als ik hoor hoe de Kamer hier praktisch unaniem meent dat dit programma voortgezet moet worden, wil ik van de staatssecretaris horen wat zij concreet gaat doen om 2006 tot en met 2010 die afspraak van die 43.000 banen in te vullen.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Daarover ben ik dus in gesprek met het Noorden. Daarover voeren wij gesprekken. De commissarissen hebben gemeend nu al naar buiten te moeten gaan. Wij zijn gewoon in gesprek met de commissarissen over hoe wij wat kunnen invullen. Ik herhaal dat ik erg afhankelijk ben van de uitkomst van de discussie over de structuurfondsen in Brussel en die zal pas in de loop van 2005 duidelijk worden. Dan weten wij op welke manier het achterstandenbeleid in Europa vorm krijgt ± daar hoort dit immers bij ± en op welke manier er sprake is van cofinanciering. Dan pas kun je praten over de manier waarop wij daar invulling aan geven. Op dit moment heb ik geen enkele mogelijkheid om u toezeggingen te doen, omdat wij financiële afspraken en dus een begroting hebben tot en met 2006. Voor wat er na 2006 zal gebeuren, zijn wij afhankelijk van een aantal factoren. Daar hoort ook de analyse bij hoe het met de achterstand van het Noorden en met de werkgelegenheid gaat.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Wij moeten hier natuurlijk geen

woordspelletjes gaan spelen en wij moeten ook geen spelletjes gaan spelen rondom het Langman-akkoord. Er zijn indertijd heldere afspraken over gemaakt. Het is niet de eerste keer dat de Langman-afspraken ter discussie worden gesteld. In 1996 is dat ook gebeurd. Zo gaat het natuurlijk niet. Wij kunnen niet in 2006 zeggen dat het Noorden, waar een structurele achterstand is op het gebied van werkgelegenheid, het maar uit moet zoeken. Ik zou zeggen: een vrouw een vrouw, een woord een woord. Dat zou ik ook tegen uw voorgangers hebben gezegd. Kan ik dat van u vragen, een vrouw een vrouw, een woord een woord?

Ik heb ook nog een vraag over de structuurfondsen. U bent ermee bezig, maar het kabinet zegt steeds dat die structuurfondsen niet veel meer inhouden dan het rondpompen van geld. Ik ben het daar op zich mee eens. Die structuurfondsen zullen echter wel blijven bestaan. Zet het kabinet zich ervoor in dat het geld er komt en dat het wordt besteed, zodat het niet weer teruggestort moet worden omdat er te weinig plannen voor zijn. Met dit soort onduidelijk gedoe, stimuleert u dat wel een beetje. De gelden die eigenlijk voor Langman beschikbaar waren, kunnen nu niet ineens over verschillende regio's worden gespreid. Het zou goed zijn als u zegt dat de afspraken met het Noorden blijven bestaan en dat u extra geld uittrekt voor andere regio's die ook problemen hebben. Gaat u dat doen in de nota "Pieken in de Delta"? Die pieken in de delta moeten geen dieptepunt worden voor het Noorden, want dan krijgt u echt de Kamer tegen zich.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Ik ga eerst in op de vraag over een vrouw een vrouw, een woord een woord. Ik heb steeds heel duidelijk gezegd dat ik deze vraag pas in de loop van 2005 kan beantwoorden. Ik speel dus wat dat betreft geen woordspelletjes.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Er zijn afspraken gemaakt.

Staatssecretaris **Van Gennip**: Er zijn financiële afspraken gemaakt tot en met 2006. Die zijn heel duidelijk en zij liggen in alle begrotingen vast. De Kamer heeft daarmee te maken gehad via de begroting van EZ. Kompas van het Noorden staat tot

en met 2006 vast. Ik heb mij in het kabinet hard gemaakt voor deze afspraken. Er is daarnaast een reservering van 2,73 mld voor de Zuiderzeelijn. Wij houden ons ook aan die afspraak en aan de andere infrastructurele afspraken tot 2010. Wij houden ons dus keurig aan de afspraken die er staan. Het is dus een vrouw een vrouw, een woord een woord. Dat geldt ook voor het kabinet.

Ik kom nu op de vraag over de structuurfondsen. Ik neem aan dat u bekend bent met het cohesie-standpunt. Dat is ook door de Kamer bevestigd. U kunt van mij aannemen dat het kabinet wijs opereert in die materie. Wij zullen ons best doen om, zoals ook in het cohesie-standpunt staat, onze "fair share" binnen te halen. Wij zullen er ook voor zorgen dat die gelden vervolgens op de juiste manier kunnen worden ingezet.

De heer **Van der Vlies** (SGP): De vraag is wat nu wel en niet is afgesproken. Volgens mij zijn in de Langman-akkoorden afspraken tot 2010 gemaakt. Voor de financiering ervan was er samenwerking met Brussel, in het kader van de structuurfondsen. Die liepen tot 2006. Als die structuurfondsen vanaf 2006 zouden wegvallen, zou dat deel van de financiële inspanning voor rekening van de regering komen. Zo heb ik het altijd begrepen. Dat is toch inherent aan die afspraken? U kunt wel zeggen dat u moet afwachten wat er in 2005 en 2006 gebeurt, maar de intentie van de Langman-akkoorden was dat als Brussel zou afhaken wij die kar zelf zouden gaan trekken voor het deel dat niet meer beschikbaar zou zijn vanuit Brussel. Kunt dit bevestigen? Zo ja, dan moet u eraan werken en zo nee, waarom niet?

Staatssecretaris **Van Gennip**: De financiële afspraken met de regering lopen tot 2006. De structuurfondsen van Brussel lopen ook tot 2006. Het is erg vroeg om nu al vooruit te lopen op wat er met die structuurfondsen zal gaan gebeuren en op de vraag of deze worden gecontinueerd voor het Noorden na 2006. Ik vind het in het kader van de onderhandelingen die wij nu voeren in Brussel niet handig om daar in het openbaar iets over te zeggen.

De heer **Hofstra** (VVD): De staatsse-

Van Gennip

cretaris zegt dat men vuurtjes stookt in Noord-Nederland en dat de Noordelijke commissarissen naar buiten zijn getreden. Dat is niet waar. Het stoort de VVD-fractie bijzonder dat een van haar ambtenaren zegt: wij nemen afscheid van drie vrienden en wij krijgen er negen bij. Dat moet zij een ambtenaar niet laten zeggen. Wij praten hier namelijk niet met ambtenaren, maar met de staatssecretaris. Ik wil dan ook graag dat wordt gecorrigeerd wie hiervan de schuld heeft. Ik wil ook een expliciet oordeel van de staatssecretaris over die uitspraak van de desbetreffende ambtenaar.

Staatssecretaris Van Gennip:

Volgens mij ben ik hierover al duidelijk geweest. Wat mij betreft, heb ik twaalf vrienden. In de notitie die ik nog met de Kamer ga bespreken, is ook voor elk van de zes regio's die wij geïdentificeerd hebben, aangegeven wat daar de kansen en de sterkten zijn. Dat is ook uitgebreid besproken met die regio's en met de commissarissen van de provincies. De drie commissarissen van het Noorden hebben mij nog verzekerd dat zij het eens zijn met de bepaling van de sterkten in het Noorden, die in de conceptnotitie is opgenomen. Nogmaals, ik heb twaalf vrienden.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris voor de antwoorden. Verder wens ik haar sterkte met de arbeid en de zorg.

Vragen van het lid Vos aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over **de wantoestanden in de illegale hondenhandel en de noodzaak wetgeving aan te scherpen**.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Dieren zijn geen dingen. Wij willen geen samenleving waarin het normaal is om dieren als een koopje te zien en waarin het normaal is dat mensen geld verdienen aan mishandeling en verwaarlozing van dieren. Toch gebeurt dit in de malafide hondenhandel.

De dierenbescherming luidde gisteren de noodklok. En dat was niet voor de eerste keer. Ook in 1995 trok zij aan de bel. De dierenbescherming schat dat 50.000 puppies in

malafide praktijken gefokt en verkocht worden; 70% van die puppies heeft wel een of andere kwaal en 25% van dat aantal overlijdt op jonge leeftijd. Zij worden snel bij de moeder weggehaald en zij krijgen niet de noodzakelijke inentingen. Zij lijden aan diarree, bronchitis, ondervoeding en aandoeningen aan de gewrichten. Vaak deugen de gezondheidspapieren niet. Zij worden daarenboven gefokt onder erbarmelijke omstandigheden en de fokteven, hun moeders, worden uitgebuit tot de dood erop volgt. Dit is schandalig en dit kan niet.

Toch wil minister Veerman in deze omstandigheden de bestaande regels, die nog enigszins voor bescherming zorgen, opgenomen in het Honden- en kattenbesluit, afschaffen. De verantwoordelijkheid wil hij volledig bij de markt en de consument leggen. Als dit ergens niet kan en mag, is het wel hier. Immers, het gaat om levende wezens. Ik stel de minister dan ook de volgende vragen.

1. Is hij het met mij eens dat deze praktijken ontoelaatbaar zijn en zal hij er alles aan doen om die te bestrijden?

2. Is hij het met mij eens dat afschaffing van de huidige regelgeving, het Honden- en kattenbesluit, onverantwoord is en zal hij ervoor zorgen dat wetgeving blijft bestaan?

3. Zal de minister zich inzetten voor strengere straffen van eenieder die dieren mishandelt en verwaarloost, aangezien de huidige gemiddelde geldboetes slechts ongeveer € 700 bedragen en er zelden een gevangenisstraf wordt opgelegd?

4. Zal hij zich inzetten voor meer toezicht, handhaving en vervolging door inspectie, politie en justitie?

Vindt de minister ook dat mensen die meermalen dieren mishandelen of verwaarlozen een verbod dienen te krijgen om nog langer dieren te houden?

Minister **Veerman**: Voorzitter. Over het begin van de inbreng van mevrouw Vos verschillen zij en ik niet in de minste mate van inzicht: dieren zijn geen dingen. Ik heb dat in de begrotingsbehandeling al toegelicht. Het gaat om de vraag hoe wij deze praktijken, die ik evenzeer als mevrouw Vos streng van de hand wijs, kunnen bestrijden. Ook hiervoor

verwijs ik naar de discussie die wij over de begroting hebben gevoerd.

Wat ons scheidt, betreft de wijze van handhaving van de regelgeving en de bestrijding van dit soort praktijken. Laat ik er duidelijk over zijn dat de beschreven praktijk ontoelaatbaar is. Mevrouw Vos zegt dit en ik val haar daarin bij.

Mevrouw Vos schuift mij in de schoenen dat ik regels wil afschaffen. De dingen moeten echter wel gezegd worden zoals zij zijn. Ik heb eerder de Kamer voorgesteld tot afschaffing van het Honden- en kattenbesluit 1999 over te gaan. Daar zijn goede redenen voor in het kader van de vermindering van de administratieve lasten en van de effectiviteit van dergelijke wetgeving. Onder gehoorzaamheid aan de Kamer heb ik gezegd dat ik dat opschort en dat nader wil bezien. Ik wil dat ook betrekken bij het lopende project Bruikbare rechtsorde. In dat kader zal ik nogmaals overwegen of het Honden- en kattenbesluit voor afschaffing in aanmerking komt. Er is dus helemaal geen sprake van afschaffing op dit moment. Degenen die mij nu nog brieven sturen om mij aan te sporen om dat niet te doen, kan ik meteen van dit antwoord voorzien.

En dan de strengere straffen. Mevrouw Vos, u weet dat een minister niet over de straffen gaat. Straffen behoort in onze rechtsorde toe aan de rechter. Ik kan dus niet strengere straffen. Het lijkt mij dus een overbodig verzoek. Ik wil het wel ter kennis brengen van mijn collega van Justitie. Ik zal dat ook doen. Ik zal vragen of het openbaar ministerie nog eens wil kijken naar de maximumboete van € 11.250 of zes maanden gevangenisstraf, wat overigens geen lage straffen zijn in verhouding tot de problematiek.

Mevrouw Vos heeft gevraagd om meer toezicht. Wij houden natuurlijk regelmatig toezicht. De AID doet dat. Ik kan u precies vertellen hoe vaak men dat heeft gedaan. Dat is niet weinig. Het vervolgen is echter een kwestie van het openbaar ministerie. Dat behoef ik niet uit te leggen.

Het verzoek om te komen tot een verbod op het houden van dieren ligt niet zo eenvoudig. In de eerste plaats zouden wij dan moeten vaststellen hoeveel keer een vergrijp is gepleegd en hoe ernstig het is. In de tweede plaats is de handhaving van een dergelijk ogenschijnlijk simpel verbod natuurlijk buitengewoon